Число 11. Рôкъ I.

ПРІЯТЕЛЬ ДѢТЕЙ.

Выходитъ въ Коломыи що 14 днѣй.

Предплата на рôкъ 1881. 2 злр. 50 кр.

Коломыя. ИЛЛЮСТРОВАНЕ ДВУНЕДѢЛЬНЕ ПИСЬМО. 29. серпень 1881.



НУЖЕ ВЪ ГАЙ!

Страхъ зберае, якъ згадаю,
Щомъ въ кутику цѣлый день
Сидѣлъ якъ горбатый пень;
О, вже часъ пôйти до гаю!
Тамъ рѣченьки такъ гомонятъ
Своимъ звукомъ срѣбни̂ филѣ,
А зъ нихъ рыбки златоскрили
Въ чисту глубѣнь ажь ся просятъ.

Нуже хлопцѣ, гей за мною!
Усѣ купковъ, дальше въ гай!
Тамъ то чудо — тамъ то рай!
Съ божой завитавъ весною.
Огъ зазулька тамъ куе,
Зъ дуба голубъ гуркотитъ,
Дятликъ твердымъ клювомъ бье,
Ажь гай цѣлый гомонитъ.

Въ гущу корчѣвъ косъ чорнявый
Свище мовь пустый хлопакъ.
Що за милый то спѣвакъ!
Голосъ сильный, а птахъ жвавый.

А тамъ зъ гаю, кромѣ него
Еще сотня пѣсней льлье ся,
Ажь не знати якъ и зъ чого
Тôлько звукôвъ тамъ бере ся!

И моругъ вже прикрасилъ ся
Въ чудну зелень травъ,
А такъ рôвно, якъ бы ставъ
Но пôдъ гай ôнъ устелилъ ся.
Ажь травицѣ, сини̂, бѣли̂,
Жовти̂ цвѣтки вызыраютъ,
Таки̂ гарни̂, таки̂ мили̂!
Силу Божу величаютъ!

И ще бôльше гай зеленый
Ожививъ ся за часокъ;
Якъ дѣтей живый кружокъ,
Впавъ до гаю, мовь шаленый!
Мильши̂ пѣснѣ якъ тыхъ птичокъ,
Изъ гаю тогдысь озвали,
Красши̂ очка отъ тыхъ чѣчокъ,
Изъ травицѣ выглядали!

Марія Петрушевичъ.

ВЕЧЕРЫ ПÔДЪ ЛИПОЮ.

Росказы про руску бувальщину, оповѣвъ для молодежи Сидоръ зъ Покутя.

Дальше.

Вечеръ шестый.

Въ пятницю промовивъ Онуфрій до собравшихъ ся дѣтей въ слѣдуючи слова:

Любезніи дѣти! До теперъ я оповѣдавъ подѣи руского народа, которіи були на перемѣну то добрй то злй. Були князѣ, котрй дбали о рускій нарôдъ, которй мали силу и славу, которй житье свое въ оборонѣ народа пострадали, но послѣдніи вже часы, за князѣвъ Андреемъ и Юріемъ, вже лихо настало на руской землицѣ, а коли и той послѣдній умеръ, не лишивши по собѣ сынôвъ, такъ и не було наслѣдника на предстолъ рускій.

Зъ родины Романовичѣвъ остались лишь двѣ женщины: княгиня волыньска, Буша, правнука Романа, замужна за сыномъ Миндоги, Любартомъ, и княгиня Марія, донька Льва II., замужна за княземъ Мазовецкимъ Тройденомъ, котра еще найблисшою до руского престола оказала ся. Длятого рускй бояре и мѣщане повѣрили еи сынови Болеславу корону руску.

Болеславъ Тройденовичь, будучи заразомъ княземъ Мазовецкимъ, стоячимъ пôдъ правленьемъ Польщи, принявъ бувъ по тихо вѣру латиньского обряда, о чôмъ бояре не знали; думали бо они, що Болеславъ, маючи за матерь Русинку, бувъ правдивымъ Русиномъ, наколи же ôнъ будучи пôдъ вліяньемъ Польщи. захотѣвъ также и Русь цѣлу по латиньскому обряду крестити, а окруживши ся Поляками та Нѣмцями, мстивъ ся лишь надъ рускимъ народомъ. Не диво отже, що нарôдъ зненавидѣвъ его, а желаючи позбути ся его, отруивъ его въ р. 1339. Такъ умеръ и Болеславъ безпотомно, зъ Романовичѣвъ не стало уже наслѣдника, — край рускій осиротѣвъ. Волынь забравъ Любартъ и прилучивъ до Литвы, а на львôвско-галицку землю заявивъ право тогдашній польскій король Казимиръ Великій, котрого сродникомъ бувъ Тройденовичь. Казимиръ взявъ ся скоро и крѣпко до дѣла, и дармо супротивляли ся рускй бояре. Голодомъ змусивъ ôнъ Львôвъ до пôддання ся. Бояре о одно лишь его просили, а то, щобы ихъ зôставивъ при своей вѣрѣ и не силовавъ перейти на латиньску. Русины були христіянами по греческому обряду, и стояли пôдъ головою патріархи въ Константинополи, Поляки же узнавали папу римского яко голову церкви. Такъ були тогды двѣ церкви: церковь восточна, инакше греческою звана, котрои нынѣшна Россія держитъ ся, и церковь западна або латиньско-римска. Пôзнѣйше получились Поляки и Русины въ вѣрѣ, якъ се нынѣ бачимъ, и маютъ одну вѣру, и одну голову церкви въ Римѣ.

Такъ Львôвъ пôддавъ ся Казимирови, котрый забравши всѣ королевскй сокровища и руску корону, здобувъ потôмъ также и иншй рускй городы: Перемышль, Галичь, Луцкъ и Теребовлю, — словомъ, цѣлу Русь червону, княжество галицке и часть Волыня. И тіи самй бояре, що перше просили Казимира, щобы не мѣшавъ ся въ ихъ вѣру, теперъ зъ лизуньства пріймаютъ латиньскій обрядокъ. Се не подобало ся правовѣрнымъ Русинамъ, и одинъ зъ нихъ, по имени Дашко, князь перемышльскій, запросивъ въ р. 1343. Татарôвъ на помôчь и ôтъ р. 1343. до 1349. на Руси знову бояре пановали. Но Казимиръ не засыплявъ дѣла, завладѣвъ знову львôвско галицкою Русею, а Волынь забрала Литва.

Галицка Русь не мала уже ôтъ теперъ своихъ рускихъ князѣвъ. Управляли нею королѣ польскй а одна часть зôставала въ рукахъ князѣвъ литовскихъ, котрй руску бесѣду поважали, а даже самй по руски говорили.

По смерти Казимира княживъ на львôвско-галицкой земли его сестрѣнокъ Людвикъ. По смерти его наступила дочка Ядвига. Зашлюбивъ ею литовскій князь Ягайлло, черезъ що не лишь сполучилась Русь, Польща и Литва въ одну землю, но и Литвины окрестили ся, бо такъ желала собѣ Ядвига.

Рôдъ Ягайллонôвъ пановавъ надъ тыми краями до р. 1572. Князями зъ того роду були: Ягайлло, Казимиръ, Ольбрахтъ и Але-

ксандеръ, Зигмунтъ I., Зигмунтъ Августъ, по котрого смерти наступили королѣ такі, якихъ собѣ нарôдъ польскій самъ выберавъ. Такими королями выбраными народомъ и шляхтою були: Генрикъ Валезый, князь француcкій, — Стефанъ Баторый, князь семиградскій, — Зигмунтъ Шведскій, пôдъ котрого панованьемъ Турки навидѣли нынѣшну всхôдну Галичину. Татаре мали справу съ Уграми и жадали ôтъ Поляковъ, щобы имъ позволено перейти черезъ Червону Русь, а зъ-ôтти напасти на Угрôвъ. Короля не було въ дома, а сенаторы ôтмовили имъ. Но они не уважали на тое, впали на Подôлье, нибы-то пôдъ предлогомъ, що хотятъ пôмстити ся на козакахъ, що надъ Днѣпромъ мешкали и неразъ въ знака имъ дали ся; заняли по дорозѣ мѣсто Снятинъ, нарôдъ по дорозѣ вырѣзали, а мѣсто спалили, и безъ перешкоды перейшли мѣста: Гвоздецъ, Обертинъ, Жуковъ, Толмачъ, Тысмяницю, Калушъ, Долину и ажь коло Самбора зайшовъ имъ дорогу воевода польскій Замойскій, съ малымъ войскомъ.



1. **Короняръ** (житель зъ Конгрисôвки), — 2. **Краковянинъ** (житель зъ Кракова), — 3. **Литвинъ** (житель зъ Литвы), — 4. **Великополянинъ** (житель зъ Великопольщи).

Татаринъ и не думавъ съ ними бити ся, бо ему было пильно на Угры, длятого однои ночи зôставивъ нездалѝ конѣ на пасовиску и знаки на окопахъ, що збаламутило Замойского, котрый думавъ, що Татаре стоятъ еще таборомъ, и перейшло кôлька дней, коли спосторѣгъ ту ошибку, но уже за пôзно, бо Татаринъ покотивъ ся тихцемъ черезъ Бескидъ на Угры. И той перехôдъ не мало лиха Червоной Руси принѣсъ. Всюды палили и рѣзали, а за ними летѣло стадо воронъ и кавокъ, ба и голоднѝ вовки знаходили тутъ красный жиръ, бо недорѣзаный нарôдъ живцемъ розшарповали. Страхъ и згадовати о той нещастливой доли руского народа. Гостина татарска зôстала до нынѣ памятною, и не мало бачимъ въ восточной Галичинѣ окопôвъ и могилъ, где нещастныхъ похоронено.

По Зигмунтѣ, наступили въ владѣнію Владиславъ III. и Іоаннъ Казимиръ, зъ котрыхъ владѣнія всѣ були незадоволенѝ. Повстала велика домашна вôйна, котра много крови такъ руского якъ и польского селянина стояла.

Наслѣдникъ его Михайло Корыбутъ, бувъ такожь слабымъ королемъ, бо робивъ такъ, якъ ему бояре наказовали, но за то славнѣйшимъ бувъ его наслѣдникъ, король Іоаннъ Собѣскій котрый побивъ бувъ Туркôвъ разъ въ р. 1673., а потôмъ рускими войсками въ р. 1683., коли то Турки яко вороги христіяньства напали були на мѣсто Вѣдень и его знищити загадали. Собѣскій такъ умѣвъ Туркôвъ бити, що привыкъ бувъ говорити: „Учѣтъ ся всего, лишь не танцю, бо того ôтъ Туркôвъ научите ся!“ Вôйну съ Турками называвъ ôнъ: „танець татарскій.“

(Конець слѣдуе.)

Працювитѣ мурашки.

Повѣстка.

(Конець).

Надôйшло полудне — часъ повертати до дому, и панѣ дому попровадила гостѣ свои вже инною дорогою. Марыня подивляла всячину и величезнôсть деревъ лѣсныхъ, _ зрывала польнии цвѣты, и побачила великій округлый копець зъ дрôбныхъ галузей хрусту сложеный, а заразомъ множество чорнявыхъ робачкôвъ на всѣ стороны спѣшучихъ.

„Мамо! що то есть? прощу менѣ сказати!“

„Мурашникъ и мурашки!“

„Мурашки, працювитѣ мурашки?.... Нехай же ихъ побачу!“

„Добре, мое дитя. Диви, отъ тутъ одна тягне кусень хрусту, далеко бôльшій ôтъ себе; друга спѣшить ей на помôчь и обѣ теперъ тягаръ той несутъ передъ собою; есть то матеріялъ на выбудованье помешканя, званого мурашникомъ. Глянь на ту громадку сухихъ галузокъ, шпильокъ смеречаныхъ и тіи грудки болота и живицѣ, есть то якъ бы найобширнѣйшій палацъ або мѣсто съ улицями, домами, обôйстями, где мѣстить ся тысячь комôрокъ, корытарей, а всѣ суть полученѣ съ собою, щобы схоронити въ собѣ тіи маліи робôтники. Тутъ однѣ старанно будуютъ, лѣпятъ, гладятъ стѣны, иншии доносятъ имъ всего, чого зажадаютъ; _ тамъ знова пôйшла громадка постарати ся о харчь для себе и працювитыхъ робôтниць, а иншии еще доглядаютъ и кормятъ молоде поколѣнье, огрѣваючи его на сонци або переносячи на долѣшнии поклады, коли въ горѣшнихъ воздухъ есть за зимный; _ въ конець иншии ôтбуваютъ стражу передъ непріятелемъ або надходячою бурею _ замыкаютъ входы, боронятъ вступу, _ всѣ працюютъ для спôльного добра.“

Марыня уважно слухала оповѣданя матери, не могла однакожь поняти, якимъ способомъ тіи маліи робачки могли такъ великій усыпати копець.

„Мое дитя! _ сказала мати, _ працею, постоянностію и соединеными силами все зробити можна: выгафтуй кождого дня лишь одинъ рубець фальбанки, напиши четыры верши въ сошитѣ, научи ся добре кôлька выразôвъ, а побачишь, кôлько то съ часомъ буде! зерно до зерна а а буде мѣрка.“

Розмавляли еще о мурашкахъ и мурашнику, коли вернули до дому. Тутъ мала Марыня способнôсть придивити ся зъ близька всѣмъ роботамъ господарскимъ; научила ся много уже черезъ саме дивленье ся и слуханье. Мила була для ней гостина на селѣ, но треба було вертати назадъ до мѣста, до ôтця, до учительки, до книжокъ. Не обôйшло ся безъ плачу, коли пращала ся съ Зосею.

Повернули! Марыня постановила взяти ся до працѣ съ пильностію мурашокъ, и освѣдчила тое матери. Коли скôнчила першу свою лекцію, мати закликала дочку до кухнѣ, и показуючи лежаче дерево сказала:

„Марыню! возьми одно полѣно, занесемъ его до комôрки.“

И такъ ся стало. Марыня кождого дня носила одно полѣно до комôрки, но цѣкава була знати, на що та робота придасть ся.

Надôйшла зима _ въ дому родичей

Марынѣ не чувствовавъ никто зимна, бо по грубахъ горѣвъ огонь майже неустанно, но Марыня знала, що суть ôтъ нихъ бѣднѣйшіи люди, которіи не маютъ за що купити собѣ дрова. Утѣшила ся прото дуже, коли учула ôтъ матери, що дерево, которе Марыня наспрятала, може она жертвовати убогой вдовѣ, котора на обôйстю сусѣдного дома мешкала. Здивовала ся дуже Марыня, що ихъ слуга ажь два великій оберемки увязавъ дрова, наколи она лишь по одному полѣну складала. Бѣдна вдовиця вразъ съ своею малою дочкою дяковали съ слезами своимъ добродѣйкамъ, що ихъ избавили ôтъ загибели на зимну смерть, а Марыня на видъ сей уцѣловала руки матери своей, котора такъ до ней сказала:

„Доню моя, я научила тебе пильности въ працѣ — ты поняла науку, а овощемъ того есть нагорода въ дни нынѣшнôмъ, который ставъ ся Богу милымъ а людямъ и тобѣ пожиточнымъ!..“

В. Л.

КРОКОДИЛЬ.



Отъ подаемъ вамъ, дѣточки, образокъ звѣряти, которе называе ся крокодиль. Есть то величезна ящѣрка, 6 до 8 метрôвъ довга, покрыта грубою и твердою якъ камѣнь шкôрою. Чудовище тое жіе въ водѣ въ краяхъ горячихъ по берегахъ рѣкъ въ Африцѣ и Индіи — африканскій однакожь перевысшае своею величиною всѣ другіи. Есть то звѣря дуже небезпечне, понеже нападае часто и на человѣка, а зловивши его въ свою огромну пащу спѣшитъ до рѣки и тамъ его зъѣдае. До того барва крокодиля есть подôбна до барвы землѣ, лишь черевомъ есть жовто-зеленый, длятого выйшовшого на добычь крокодиля трудно и доглянути, наколи ôнъ притаитъ до землѣ и лишь малыми своими але яркими очима на всѣ стороны споглядае нерушаючи ся зъ мѣстця. Далеко ôтъ рѣки не ôтходитъ, щобы въ случаю якого небезпеченьства мôгъ ся ратовати утечею до рѣки, бо по землѣ не добре ôнъ бѣгае задля своеи незграбности, короткихъ нôгъ, а головно тому, що маючи на собѣ тверду, негнутку шкôру, не може тѣломъ, особенно шіею выгинати куда бы хотѣвъ, но за то дôставшися до воды, плавае превосходно — якъ стрѣла! А выходитъ ôнъ на берегъ лишь для добычи або щобы ся на горячихъ пѣскахъ огрѣти. За добычею найбôльше ночію полюе.

Якъ и опастный ôнъ колись бувъ, такъ днесь есть переслѣдованый черезъ Африканъ, которіи на него полюютъ задля смачного мяса. Молодіи зловленѣ усвояютъ ся легко. Харчемъ его суть всѣ звѣрята, яке зловитъ, и рыбы а даже человѣкъ.

БУЗЬКО.

(Дальше до ч. 8.)

Бузько прилѣтае до насъ звычайно въ серединѣ марта, и яко звѣстунъ весны, разомъ съ зазулями, жайворонками и ластôвками, бувае всюда радо принятый, — а вертае онъ всегда на мѣстце, где тамтого року замешкавъ, и сѣдае на старе свое гнѣздо, которе стережe старанно. Коло однои хаты бувъ дубъ, на которôмъ мали бузьки свое гнѣздо. Коли разъ хата стала горѣти, бузьки въ страху, щобы и ихъ гнѣздо не згорѣло, лѣтали до рѣки, мачали ся, а вернувши, надъ гнѣздомъ отрѣповали ся зъ воды и робили тымъ способомъ гнѣздо мокрымъ. Иншимъ разомъ горѣла хата, на которой знаходило ся также гнѣздо бузькôвъ, а въ немъ вже и молодіи. Коли кождый ратунокъ бузькôвъ бувъ надаремный, самиця сѣла въ конець на гнѣздо накрываючи молодіи крилами, и спалилала ся разомъ съ ними.

Бузьки перебуваютъ у насъ ажь до кôнця серпня, коли то зберають ся громадно и ôтлѣтаютъ до теплыхъ краѣвъ. Молодіи ôтлѣтаютъ обыкновенно 12 до 14 дней скорше, щобы по дорозѣ мати досыть часу до ôтпочинку. Передъ ôтлетомъ ôтбувае ся родъ перегляду, при котрôмъ неспособныхъ до подорожи убиваютъ и по кôлькохъ дняхъ ôтлѣтаютъ, но не ночію а въ день и ôтпочиваютъ въ своей вандрôвцѣ на дахахъ, скалахъ або старыхъ деревахъ. Случае ся также, що и послѣ ôтлету зôстаютъ гдекуды поодинокіи бузьки — суть то хоріи, до вандрôвки неспособнûи калѣки, и коли ихъ не прiймемъ пôдъ нашу стрѣху, то здохнутъ несомнѣнно въ зимѣ. Старого трудно освоити, але молодый вынятый зъ гнѣзда, освоюе ся дуже легко и привыкае до человѣка. Хоть часомъ съ дикими бузьками зôйде ся, то тіи не могутъ вже его съ собою забрати, всегда вертае до хаты свого господаря, хотьбы и тому, що бузьки пôзнаютъ освоеного и переслѣдуютъ его на кождôмъ шагу.

Одинъ панъ выкормивъ молодого бузька, которого родичѣ ôтлѣтаючи въ теплûи краѣ, лишили були. Молодый той такъ освоивъ ся, що кождого дня входивъ зъ огорода черезъ отвертый ганокъ до покою, щобы зъ рукъ дѣтей получити снѣданье. Слѣдующого року въ осени однакожь зникъ безъ слѣду и не було его черезъ два роки. Четвертого року, коли родина пана при отвертыхъ дверехъ покою сидѣла при снѣданю, надôйшовъ неподѣвано бузько и съ немалою радостію и подивленьемъ присутствуючихъ поважнымъ крокомъ зъ огороду просто пôйшовъ до покою по снѣданье, якъ то давнѣйше звыкъ бувъ дѣлати. Позôставъ черезъ лѣто, а на зиму ôтлетѣвъ съ иншими товаришами и не вернувъ бôльше. Одинъ огородникъ посѣдавъ освоеного бузька уже семый рôкъ. Въ лѣтѣ ходивъ ôнъ свобôдно, где ему сподобалось. Знавъ ôнъ всегда знайти робôтникôвъ при копаню або сапаню и при нихъ обôрвавъ ся ему неодинъ добрый кусникъ. Въ зимѣ перебувавъ въ оранжеріи. Найпотѣшнѣйшій представлявъ ся видъ, коли дôставъ ся межи индыки. Окружали они его съ цѣкавостію и белкотячи що разъ меншимъ обступовали колесомъ, що его тымъ бôльше непокоило, бо индыки приближивши ся достаточно, дзюбали его. Бузько дражненый тымъ въ найвысшôмъ степени начинавъ клекотати, а перестрашеніи индыки розôбѣгали ся на всѣ стороны. Користаючи зъ того, уходивъ бузько якъ найскорше. Своихъ товаришей, що съ весною прибували, боявъ ся ôнъ дуже — бѣгавъ прото тогды за человѣкомъ якъ песь и не ôтступавъ его, щобы не позôстати самому.

Що до непріязни межи бузьками освоеными а дикими нехай послужитъ слѣдуючій образокъ. На однôмъ обôйстю живъ довшій часъ освоеный бузько. Разъ на весну зъявивъ ся дикій бузько, усѣвъ на даху и клекотаньемъ вабивъ освоеного бузька до себе, чого однакожь ôнъ не сдѣлавъ, и дикій бузько самъ въ конець приближивъ ся до него и старавъ ся его принудити, щобы съ нимъ ôтлетѣвъ, чого освоеный не хотѣвъ сдѣлати. На другу весну прилетѣло четырохъ вже бузькôвъ и напали его знова, но стережено его и черезъ то лѣто, щобы ему що злого не зробили. Ажь съ початкомъ третои весны нечаянно припало на него звышь 20 бузькôвъ и задзюбали освоеного любимця.

(Дальше буде.)

ДОРОГОЦѢННИЙ КАМЕНѢ.

(Конець.)

На закôнченье позволю собѣ оповѣсти вамъ дѣти одну повѣстку зъ исторіи диаманту.

Одинъ король, маючи великû краевû выдатки, спродавъ богатому купцеви, за значну суму грошей собственный свôй диамантъ. Отъ купця купивъ его снова якiйсь богатый панъ и сховавъ до своего скарбу. Разъ поѣхавъ той панъ въ дуже важной справѣ до другого короля и росказовавъ при случайности своимъ знакомымъ прiятелямъ, що предбавъ для своеи родины дорогоцѣнну памятку, котру посѣдавъ колись самъ монарха. Король довѣдавъ ся о тôмъ также и просивъ пана, щобы давъ той брилянтъ до его скарбу на переховокъ. Честный чоловѣкъ согласивъ ся на тое, а повернувши до дому, прикликавъ свого вѣрного слугу, давъ ему той дорогiй камѣнь и казавъ занести до короля. Несчастье хотѣло, що посланця напали на дорозѣ розбôйники и забили, сподѣваючи ся великого знайти грабежу. Но диво! що нашукали ся, всюды въ одежи и въ тлумочку забитого ничого не найшли. Панъ отримавши вѣсть о тôмъ несчастнôмъ событю журивъ ся дуже, не за дорогоцѣннымъ каменемъ, бо той мôгъ за грошѣ кождого часу предбати, але за своимъ вѣрнымъ слугою, котрого дуже любивъ, шанувавъ, и которому повѣрявъ свои найважнѣйшû справы.

Тѣло мертвого привезли до двора, а панъ спровадивъ лѣкарѣвъ, щобы тое набальсамовати и поховати въ гробѣ, где его предки спочивали. Але якже здивовали ся всѣ, коли лѣкарѣ отворили тѣло покойника, знайшовши въ желудку той дорогоцѣнный диамантъ! Несчастный але вѣрный слуга предчуваючи, що розбôйники его убютъ, полкнувъ бувъ повѣреный ему скарбъ, щобы тôлько остатись до кôнця своеи жизни тымъ, чимъ черезъ цѣле житье бувъ, т. е. праведнымъ и совѣстнымъ чоловѣкомъ. Панъ казавъ зробити малевану трумну, выбити на ней золотыми буквами „Вѣрный до смерти;" зложили въ ню тѣло мертвого, и поховати коло своихъ въ Бозѣ спочиваючихъ предкôвъ. На тôмъ кôнчимо нашъ росказъ, якъ Богъ дасть здоровя, поговоримъ въ иншiй разъ ще и о другихъ дорогоцѣнныхъ каменяхъ.

С. К.

Лихе и добре поле.

„Не сѣйте, тату, жито за воротами,
Бо тамъ земля чорна якъ нôчь,
Смѣтье, огидство, гнôйна стôчь,
Не выйде зерно зъ темной ямы.
Посѣйте лѣпше гень за гôрковъ,
Тамъ земля чиста, тамъ краса,
Тамъ жито буде — рясота;
Мѣрка ôтдасть сторичновъ мѣрковъ."

Такъ малый Марко сказавъ до тата,
Коли до плуга впрягли волята,
Но тато старый — свôй розумъ мавъ,
За воротами ниву зъоравъ,
А щобъ по Марка зробити воли,
Зъоравъ загонецъ и въ чистôмъ поли,
Засѣявъ житомъ и ту и тамъ,
А Марко свѣдкомъ бувъ при тôмъ самъ.

Минае днина одна тай друга,
Весна минула, лѣто иде,
За воротами жито потуга,
За гôрковъ въ поли дуже марне.
Прiйшло и жниво, жито пожато:
У чистôмъ поли зъ загона снôпъ,
На земли чорнôй Марко и тато
Нараховали вже десять кôпъ.

Ис. Р. Пасѣчиньскiй.

ВОРОБЧИКЪ.

(Байка).

Зловила кбтка мышку,
Тай сѣла си на звышку,
А воробчикъ
Жвавый хлопчикъ
На вербѣ свиркотавъ,
Та зъ мыши ся смѣявъ....
Въ тбмъ яструбъ стрѣловъ вдаривъ,
Тай воробчика спбймавъ.
Кто ся зъ другихъ бѣды смѣе,
Той у бѣдѣ самъ зомлѣе!

Ис. Р. Пасѣчиньскій.

АНЕГДОТЫ.

Одинъ учитель при науцѣ погляду оповѣдавъ ученикамъ своимъ о родичахъ, и о тыхъ добродѣйствахъ, якіи дѣти бтъ нихъ посѣдаютъ, даючи при тбмъ науку, що дѣти повинній для того своихъ родичей дуже любити и шанувати. По повтореню рѣчи запытавъ бнъ одного живого и досыть интелегентного молодика:

„Скажи-жь менѣ, Михасю, для чого дѣти повинній любити своихъ родичей?“

Хлопакъ пбднѣсъ ся зъ мѣстця съ смѣючою миною и съ досыть злобными очима, заверещавъ:

„Но, бо инакше дбстанемъ бучки!“

Одинъ учитель посѣщаючи разъ менажерію, побачивъ тамъ-же двохъ хлопакбвъ зъ своей клясы. На другій день запытавъ бнъ ихъ въ школѣ, що они тамъ въ менажеріи бачили. Одинъ зъ нихъ не умѣвъ бтповѣсти, але другій поспѣшивъ ся и весело закричавъ:

„Пане професоръ, я Васъ тамъ бачивъ!“

Въ одной переполненой учениками школѣ мусѣли гденикоторіи хлопаки зъ браку мѣстця на около стола учителя на земли сидѣти. Одного дня, коли катехитъ учивъ богошестія, запытавъ бнъ при повтореню власне одного зъ тыхъ мальчикбвъ:

„Но, скажи же менѣ, на що ты тутъ на земли?“

„Бо въ лавцѣ не маю мѣстця“ — бтповѣвъ той-же наивно.

Задача рахункова.

Три подорожній А, Б и В пріишли вечеромъ до одного села и вступили до гостинницѣ. На вечеру казали собѣ зварити кнедлбвъ (перогбвъ съ сливками). Коли господиня порала ся съ вечерою, они утомленй посклонювали головы на стблъ и позасыпляли. Слуга принѣсъ кнедлѣ и власне въ той хвили пробудивъ ся А, зъѣвъ свою часть и положивъ ся знову спати. Въ скорѣ пбднѣсъ голову Б, протеръ очи, а думаючи, що бнъ робитъ початокъ, зъѣвъ зъ позбсталыхъ трету часть и заснувъ такожъ. Въ конець пробудивъ ся и В, а зъѣвши трету часть зъ того, що збстало, пбйшовъ примѣромъ своихъ товаришей. Теперъ збудивъ ся А другій разъ, а побачивши кнедлѣ въ мисцѣ, почавъ другихъ будити, щобы ишли ѣсти. Коли ся однакожь роздрухали, пбзнали, що кождый уже ѣвъ. Позбсталй 24 кнедлѣ тра було подѣлити меже себе. Пытанье отже: 1) много кнедлѣвъ зварила господиня? и 2) якъ они роздѣлили позбсталй кнедлѣ меже себе, щобы жаденъ зъ нихъ не мавъ кривды?

ШАРАДА.

Перша съ третовъ воцѣ смачный означае,
Котрый на деревѣ дикожъ выростае,
Що его листье ѣдятъ хробаки,
Котрй потбмъ робятъ дороги нитки.
Друга съ третовъ голосъ означае,
Що го птиця домашня уживае.
Все разомъ то домашна знову рослина,
Ѣсти дуже любитъ то кожда дитина.

ПРИПОВѢДКИ.

Языкомъ не болтай,
Рукамъ волѣ не давай.

Жій просто,
Прожіешь лѣтъ сто.

Кто грамоту знае,
Той не пропадае.

Чистота здоровье хранитъ,
Тверезость розумъ крѣпитъ.

Розвязанье загадокъ зъ ч. 10.

1 скрипка, — 2. сова. — 3. письмо на паперѣ.— 4. ластбвка.

Упрашаемъ П. Т. пренумерантбвъ о скору уплату залеглостей и вырбвнанье предплаты.

Ошибка зъ ч. 10. стор. 75. стихъ 22. зъ горы: мѣсто: кубичный дециметръ, мае бути: кубичный центиметръ.

Издатель и редакторъ Исидоръ Трембицкій. Зъ печатнѣ М. Бѣлоуса въ Коломыи 1881.